
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0086

Zimbabwe ja pastori Evan Mawariren tapaus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. maaliskuuta 2017 Zimbabwesta, pastori Evan Mawariren tapauksesta ja muista ilmaisunvapauden rajoittamistapauksista (2017/2608(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Zimbabwesta,
- ottaa huomioon 30. kesäkuuta 2016 annetun EU:n paikallisen julkilausuman paikallishallinnosta,
- ottaa huomioon 12. heinäkuuta 2016 annetun EU:n paikallisen julkilausuman väkivaltaisuuksista,
- ottaa huomioon 9. maaliskuuta 2017 annetun EU:n paikallisen julkilausuman tai Dzamaran sieppauksesta,
- ottaa huomioon Zimbabwen ihmisoikeuskomission lehdistötiedotteen julkisista mielenosoituksista ja poliisin toiminnasta,
- ottaa huomioon 15. helmikuuta 2016 hyväksytyyn neuvoston yhteisen kannan 2016/220/YUTP¹, jolla jatketaan Zimbabween kohdistettavia rajoittavia toimenpiteitä 20. helmikuuta 2017 saakka,
- ottaa huomioon korkean edustajan EU:n puolesta 19. helmikuuta 2014 antaman julkilausuman EU:n ja Zimbabwen välisten suhteiden uudelleentarkastelusta,
- ottaa huomioon poliittisen kokonaissopimuksen, jonka kolme tärkeintä puoluetta ZANU PF, MDC-T ja MDC allekirjoittivat vuonna 2008,
- ottaa huomioon 23. heinäkuuta 2012 annetut Euroopan unionin neuvoston päätelmät Zimbabwesta ja 27. helmikuuta 2012 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen 2012/124/YUTP, jolla pannaan täytäntöön päätös 2011/101/YUTP Zimbabween kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä²,

---

¹ EUVL L 40, 17.2.2016, s. 11.

² EUVL L 54, 28.2.2012, s. 20.

- ottaa huomioon kesäkuussa 1981 julkaistun Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien peruskirjan, jonka Zimbabwe on ratifioinut,
  - ottaa huomioon EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämiseksi ja suojelemiseksi,
  - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen vuodelta 1948,
  - ottaa huomioon Zimbabwen perustuslain,
  - ottaa huomioon Cotonoun sopimuksen,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Zimbabwen kansa on kärsinyt vuosikautia presidentti Robert Mugaben johtamasta autoritaarisesta hallinnosta, joka pitää valtaa korruption, väkivallan, täynnä väärinkäytöksiä olevien vaalien ja raa'an turvallisuuskoneiston avulla; ottaa huomioon, että Zimbabwen kansa ei ole kokenut vuosikymmeniin aitoa vapautta, joten monet alle 30-vuotiaat tuntevat ainoastaan elämän köyhyydessä ja väkivaltaisen sorron;
- B. ottaa huomioon, että riippumattoman sosiaalisen median #ThisFlag-liike, jonka Hararessa asuva pastori ja ihmisoikeuksien puolustaja Evan Mawarire perusti, aktivoi kansalaisten Mugaben hallintoa kohtaan kokeman turhautumisen viime vuonna pidetyissä mielenosoituksissa, joissa vastustettiin hallituksen toimetttömyyttä korruption, rankaisemattomuuden ja köyhyyden edessä; ottaa huomioon, että pastori Mawarire on kehottanut hallitusta käsittelemään heikkoa taloutta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista; ottaa huomioon, että #ThisFlag-liike on saanut tukea kirkoilta ja keskiluokasta, jolla on tähän asti ollut taipumus välttää katupolitikointia;
- C. ottaa huomioon, että pastori Evan Mawarire pidätettiin jo syytettynä yllyttämisestä julkiseen väkivaltaan, että hänet vapautettiin heinäkuussa 2016 ja että hän lähti Zimbabwesta vielä samassa kuussa peläten oman ja perheensä turvallisuuden puolesta;
- D. ottaa huomioon, että 1. helmikuuta 2017 pastori Mawarire pidätettiin Hararen lentokentällä hänen palatessaan Zimbabween; ottaa huomioon, että häntä syytettiin aluksi rikosprosessilain 22 osaston nojalla ”yrityksestä kumota perustuslaillinen hallitus”, josta voidaan antaa jopa 20 vuoden pituinen vankeusrangaistus; ottaa huomioon, että 2. helmikuuta 2017 lisättiin toinen syyte, Zimbabwen lipusta annetun lain 6 osastossa tarkoitettua lipun häpäisemisestä; ottaa huomioon, että pastori Mawarire vapautettiin vain takuita vastaan vietettyään sitä ennen yhdeksän päivää pidätettynä;
- E. ottaa huomioon, että Zimbabwen ihmisoikeuskomissio on julkisessa lausumassaan ilmaissut olevansa syvästi huolissaan poliisin raakuudesta ja väkivaltaisesta toiminnasta, todennut, että mielenosoittajien perusoikeuksia on loukattu ja kehottanut Zimbabwen viranomaisia tutkimaan asian ja saattamaan syylliset oikeuden eteen;
- F. ottaa huomioon, että 9. maaliskuuta 2015 viisi tunnistamatonta miestä kaappasi toimittajan ja poliittisen aktivistin tai Dzamaran Hararessa sijaitsevasta parturinliikkeestä; ottaa huomioon, että korkein oikeus määräsi hallitusta etsimään Dzamaran ja raportoimaan edistymisestä tuomioistuimelle kahden viikon välein, kunnes

hänen olinpaikkansa on määritetty; toteaa, että Dzamaran kohtalosta ei vieläkään tiedetä;

- G. ottaa huomioon, että heinäkuiseen pysy poissa -päivään yhdistetyn yhteiskunnallisen liikkeen #Tajamukan johtaja Promise Mkwanzin, joka pidätettiin syytettynä julkisesta väkivaltaan yllyttämisestä ennen 31 päiväksi elokuuta 2016 suunniteltua ”shutdown 3.0” -tapahtumaa, on vapautettu takuita vastaan; ottaa huomioon, että toinen #Tajamuka-liikkeen aktivisti Linda Masarira, joka pidätettiin aiemmin toukokuussa 2015 ja päästettiin vapaaksi ilman takuita, pidätettiin uudelleen heinäkuun 2016 mielenosoitusten aikana;
- H. toteaa, että helmikuussa 2017 joitakin Zimbabwen hallitukseen kohdistettuja EU:n rajoittavia toimenpiteitä jatkettiin 20. helmikuuta 2018 saakka; ottaa huomioon, että varojen jäädyttämistä ja matkustuskieltoja sovelletaan edelleen presidentti Mugabeen, Grace Mugabeen ja Zimbabwe Defence Industries -ryhmittymään; ottaa huomioon, että asevientikielto pysyy edelleen voimassa ottaa huomioon, että EU oli aiemmin poistanut rajoitukset 78 henkilöltä ja kahdeksalta yhteisöltä;
- I. ottaa huomioon, että Zimbabwe on allekirjoittanut Cotonoun sopimuksen, jonka 9 artiklassa määrätään, että ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen on EU:n ja AKT-maiden välisen yhteistyön olennainen osa;
- J. ottaa huomioon, että 11. Euroopan kehitysrahaston puitteissa Zimbabwen maaohjelmaan on varattu 234 miljoonaa euroa kaudeksi 2014–2020 ja tuki kohdennetaan kolmeen keskeiseen alaan eli terveydenhuoltoon, maatalouteen pohjautuvan talouskehitykseen sekä hallintotapaan ja instituutioiden kehittämiseen;
- 1. pitää valitettavana pastori Evan Mawariren pidättämistä; painottaa, että hänen vapauttamisensa takuita vastaan ei riitä ja että häntä vastaan nostetut poliittisesti motivoituneet syytteet on kokonaan peruttava;
- 2. kehottaa Zimbabwen viranomaisia varmistamaan, että rikosoikeusjärjestelmää ei käytetä väärin ihmisoikeuksien puolustajien, kuten pastori Evan Mawariren, jahtaamiseen, häirintään ja pelotteluun;
- 3. katsoo, että kokoontumis-, yhdistymis- ja ilmaisunvapaus kuuluvat olennaisesti demokratiaan; korostaa, että väkivallaton mielipiteen ilmaiseminen on Zimbabwen kaikkien kansalaisten perustuslaillinen oikeus, ja muistuttaa viranomaisia niiden velvollisuudesta suojella kaikkien kansalaisten oikeuksia;
- 4. on erittäin huolissaan ihmisoikeusjärjestöjen raportoimasta poliittisesta väkivallasta ja ihmisoikeuksien puolustajien rajoittamisesta ja pelottelusta; pitää valitettavana, että viime vaaleista lähtien ja sen jälkeen, kun uusi perustuslaki hyväksyttiin vuonna 2013, on saavutettu vain vähän edistystä oikeusvaltion ja erityisesti ihmisoikeusympäristön uudistamisen suhteen;
- 5. kehottaa Zimbabwen viranomaisia vahvistamaan Dzamaran olinpaikan ja varmistamaan, että hänen kaappaamiseensa syyllistyneet saatetaan oikeuden eteen; toteaa, että väkivallaton mielipiteen ilmaiseminen on Zimbabwen kaikkien kansalaisten perustuslaillinen oikeus ja että viranomaisten velvollisuutena on suojella kaikkien kansalaisten oikeuksia;

6. on myös huolissaan Linda Masariran tapauksesta, joka tuomittiin syytettynä julkisesta väkivallasta 6. heinäkuuta 2016 järjestetyn yleislakon yhteydessä; kehottaa Zimbabween hallitusta osoittamaan pidättyvyyttä ja kunnioittamaan kaikkien zimbabwelaisten ihmisoikeuksia, myös oikeutta sananvapauteen ja vapaaseen kokoontumiseen; muistuttaa hallitusta sen vastuusta perustuslain suojelemisesta, noudattamisesta ja voimassa pitämisestä sekä Zimbabween koko kansan palvelemisesta puolueettomasti ja poikkeuksetta;
7. kehottaa EU:n Hararen edustustoa jatkamaan tuen tarjoamista Zimbabween, jotta ihmisoikeustilanne kohenee ja voidaan selvittää mahdollisuuksia EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan lähettämiseksi;
8. korostaa, että EU:n on käynnistettävä poliittinen vuoropuhelu Zimbabween viranomaisten kanssa Cotonoun sopimuksen puitteissa ja vahvistettava siten, että EU on sitoutunut tukemaan paikallista väestöä;
9. vaatii EU:ta varmistamaan, että Zimbabween maaohjelman puitteissa annettava rahoitus todella kohdistetaan niille aloille, joille se on tarkoitettu, ja kehottaa Zimbabween hallitusta antamaan komissiolle esteettömän pääsyn EU:n rahoittamiin hankkeisiin ja ottamaan avoimemmin vastaan teknistä apua yhteisesti sovituisissa hankkeissa ja ohjelmissa;
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Euroopan ulkosuhdehallinnolle, Zimbabween hallitukselle ja parlamentille, eteläisen Afrikan kehitysyhteisön jäsenvaltioiden hallituksille ja Afrikan unionille.